

Publishers' international ISBN directory 2002/2003

Na podzim roku 2002 vydala Mezinárodní agentura ISBN společně s mnichovským nakladatelstvím K. G. Saur již po devětadvacáté mezinárodní adresář nakladatelů a vydavatelství institucí (PIID). Nejnovější vydání obsahuje údaje o 584 582 vydavatelích z 217 zemí a teritorií. Oproti loňskému vydání to znamená nárůst o 8,4 %. Z celkového počtu vydavatelů jich je 540 559 aktivních a jsou zde uváděni s úplnými adresami v zeměpisné části uspořádané abecedně podle zemí. V číselné části, uspořádané podle identifikátorů ISBN, je 610 654 záznamů včetně údajů o 44 034 zaniklých subjektech. Větší počet záznamů v této části je dán tím, že jeden vydavatel může mít přiděleno více identifikátorů ISBN; po vyčerpání původního bloku čísel ISBN dostane další. V této části je tedy uveden tolikrát, kolik identifikátorů ISBN mu bylo postupně přiděleno. Tak velké množství záznamů v číselné části adresáře neumožnilo uvést vydavatele s jejich úplnými adresami, takže tato část vychází pouze jako rejstřík. Vzhledem k tomu, že souběžně s tímto tištěným adresářem vychází i verze na CD-ROM, lze pro složitější rešerše a rozsáhlejší vyhledávání použít verzi elektronickou: na CD-ROM lze kromě podle názvu vydavatele a jeho identifikátoru ISBN vyhledávat i podle kódu země, klíčového slova z názvu vydavatele a standardního čísla adresy SAN.

Každoroční velký nárůst počtu uvedených vydavatelů je možný díky systematické práci dnes již 139 skupinových nebo národních agentur ISBN, které ve světě pracují. Ty přispívají významně k rozvoji knižního obchodu i vydavatelství činnosti ve svých zemích mj. tím, že jsou v každodenním kontaktu se "svými" vydavateli – účastníky systému ISBN. Jednotlivé agentury hlásí Mezinárodní agentuře ISBN v Berlíně v dohodnutých intervalech aktualizace ze svých bází či rejstříků vydavatelů. Ti největší měsíčně, ti nejmenší jednou ročně. Naše Národní agentura ISBN v ČR má dohodnutou periodicitu aktualizace třikrát ročně.

Ze zemí, které dosud nejsou účastníky systému ISBN, jsou údaje získávány z dostupných zdrojů, jako jsou adresáře profesních sdružení či jiných institucí apod.

Od posledního vydání PIID se staly účastníky systému ISBN Spojené arabské emiráty (s identifikátorem 9948) a Palestina (9950). Identifikátoru 92, určeného pro mezinárodní organizace, začalo používat Evropské společenství. V současné době je v systému ISBN 163 zemí a teritorií. Některé země uvádějí jednorázové vydavatele (vydávající nákladem vlastním nebo výjimečně) pod tzv. souborným identifikátorem. Ke zjištění adresy těchto vydavatelů je třeba spojit se s příslušnou národní agenturou ISBN.

Tištěný adresář i jeho elektronická verze vycházejí ze stejných dat. Tištěný adresář je uspořádán do 3 svazků o více než 3000 stranách. Prvé dva svazky obsahují zeměpisnou část, třetí svazek je rejstříkem číselné části uspořádané podle identifikátorů ISBN. Je zajímavé, že před-

platitelé dávají stále z 80 % přednost tištěné verzi. Pro jednoduché hledání jednotlivých vydavatelů je totiž tato verze stále rychlejší a praktičtější než verze elektronická.

Jako obvykle obsahuje PIID v úvodní části zásady systému ISBN, způsob řazení hesel, přehled skupinových identifikátorů (od 0 a 1 pro anglosaské země po 99939 pro Guatemala), soupis zemí a jejich kódů použitých v adresáři a přehled zemí uvedených v zeměpisné části (od Afganistánu po Zimbabwe). Jsou zde i adresy jednotlivých agentur ISBN.

Elektronická verze PIID byla již nainstalována do sítě Národní knihovny ČR. Nejnovější tištěné vydání je k nahlédnutí v oddělení mezinárodních agentur. Starší vydání jsou předávána do fondu Národní knihovny ČR.

Národní agentura ISBN v ČR získává obě verze PIID zdarma od Mezinárodní agentury ISBN výměnou za aktualizace údajů o českých vydavatelích.

Antonín Jeřábek